

Henkilökohtainen
päästökauppa
- mitä, miten, miksi?

Annukka Berg

Helsingin yliopisto

Tekniikan päivät 15.1.2010

Kotitalouksien ilmastopäästöt

- Suomen talouden khk-päästöistä n. **40 %** johtuu **yksityisestä kulutuksesta**
- N. **80 %** kotitalouksien ilmastovaikutuksista **asumisesta, liikkumisesta ja ruuasta**
- V. **1975 - 2003 kasvua yli 60 %**
 - Khk-päästöt kasvaneet silti vähemmän kuin kulutusmenot (**92 %**)

Henkilökohtainen päästökauppa

- **Personal carbon trading (PCT)**
 - Ei varsinaisesti käytössä vielä missään maassa
 - Malleja kehitelty etenkin **Iso-Britanniassa**
- **Peruseriaatteet**
 - Jokaiselle annetaan henkilökohtainen **päästökiintiö**, johon sisältyy tietty määrä päästöoikeuksia
 - Kiintiön kokoa voi säädellä **päästöoikeuksia myymällä tai ostamalla**

Erilaisia PCT-malleja: Ketkä osallistuvat?

- **Yksilöt**

- joissakin malleissa lapsilla omat kiintiöt
- toisissa myös organisaatioita mukana

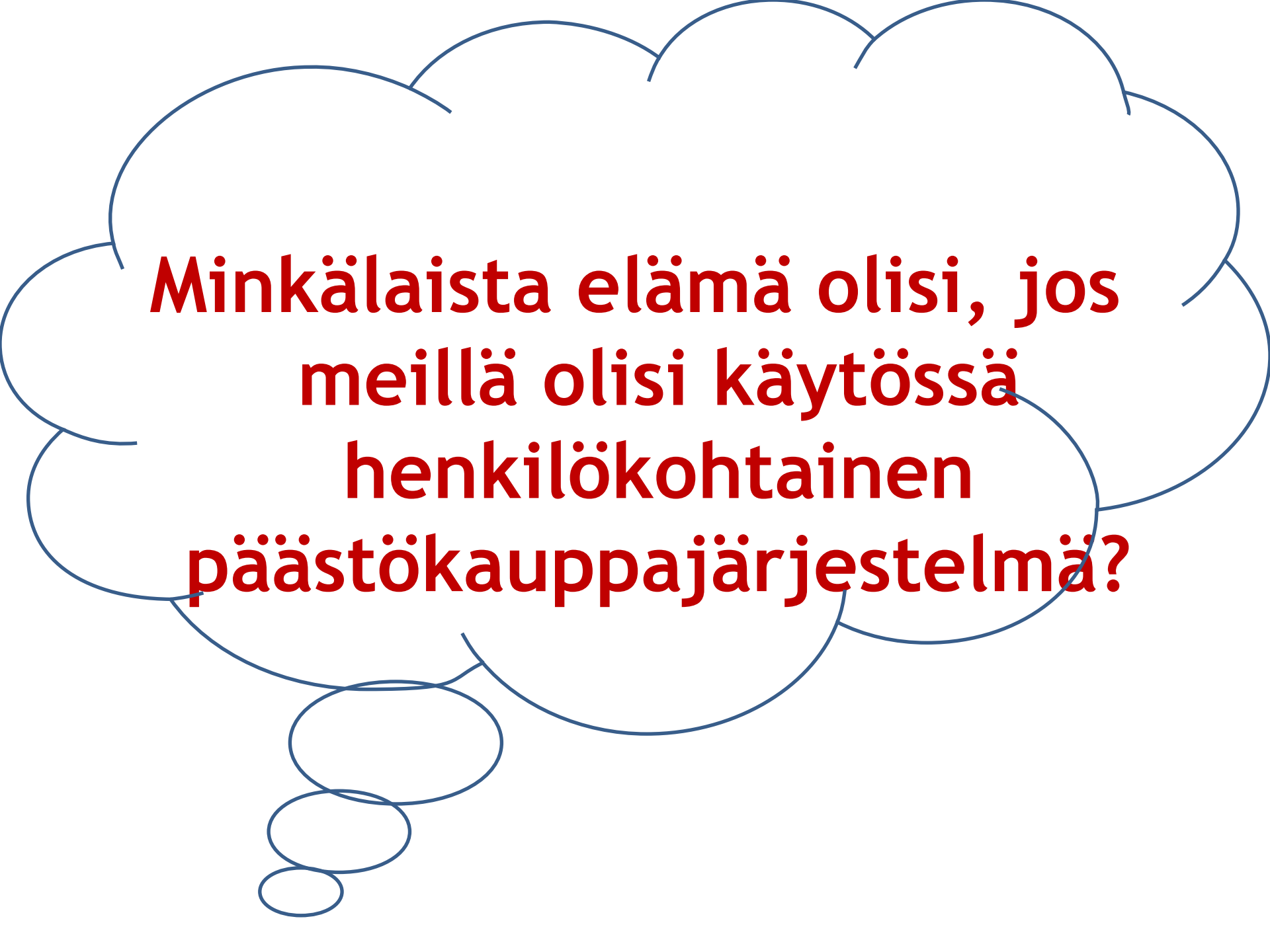
- **Lähtökohtana kansallinen järjestelmä**

- osallistuminen vapaaehtoista tai pakollista
- paikallinen taso voi toimia välikätenä

Erilaisia PCT-malleja: Mitkä päästöt kuuluvat kiintiöihin?

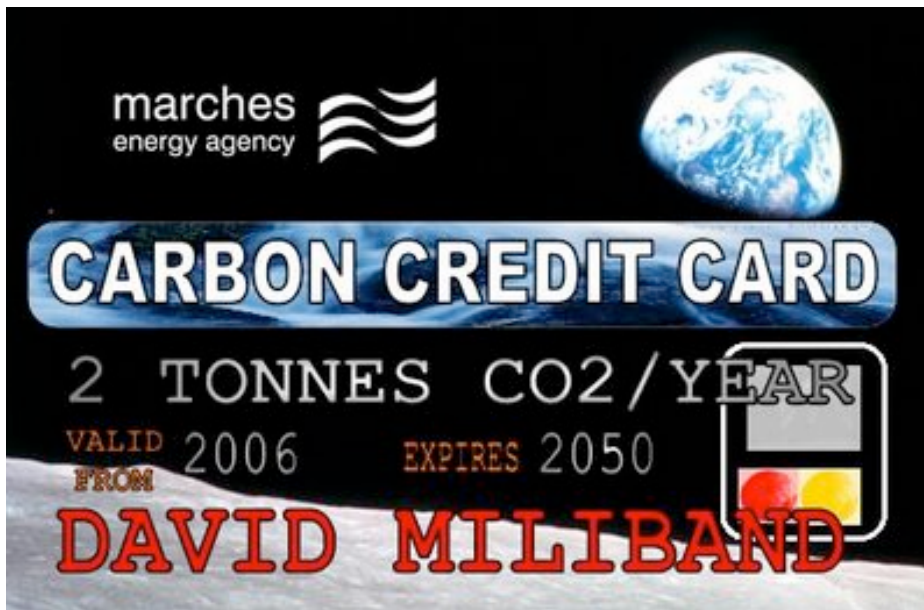
- Sähkö ja lämpö (kaasu, hiilivoima, öljy)
 - liikennepolttoaineet sekä mahd. lentäminen
 - Mallit vielä aukkoisia – esim. ruoka
- p...

**Minkälaista elämä olisi, jos
meillä olisi käytössä
henkilökohtainen
päästökauppajärjestelmä?**

Hiilikredittejä kortilla

Vähähiilistä elämää kotona ja liikenteessä

Päästöjen seuranta malli

i Kulutusmenoryhmä	i kgCO ₂ ekv		i kgCO ₂ ekv/€
🍌 Elintarvikkeet	209	 10.8%	0.20
🚗 Liikenteen energiankulutus	814	 42.0%	9.10
🏠 Asumisen energiankulutus	554	 28.6%	3.36
🛒 Muu kulutus	* 359	 18.5%	0.45
Yhteensä ilman kompensatiota	* 1,937	100.0%	0.93
♻️ Päästökompensatiot	-300	 -15.5%	-15.00
Yhteensä kompensatio huomioon otettuna	* 1,637	84.5% / 100.0%	0.58

Lähde: Climate Bonus 2009

**Kannattaisiko henkilökohtainen
päästökauppajärjestelmä sitten
ottaa käyttöön?**

PCT:n plussat

- + **Nykyiset politiikkatoimet eivät riitä**
- + **Reilua** (*jos kiintiöt jaetaan oikeudenmukaisesti*)
- + **Tehokasta** (luo kattavat markkinat)
- + **Osallistaa** yksityisiä ihmisiä
- + **Helppo ymmärtää**
- + **Progressiivinen** eli siirtää varoja pienituloisemmille
- + **Ei ylitsepääsemättömiä teknisiä esteitä**

PCT:n miinukset

- Britanniassa kansalaisten **kannatus ollut laimeaa**
 - epäilyjä mm. järjestelmän reiluudesta ja läpinäkyvyydestä sekä kaupankäynnin houkuttelevuudesta
- Järjestelmän **hinta toistaiseksi korkea**
 - UK: £700 milj. - 2 mrd. + £1 - 2 mrd./v.
 - Päästölaskenta monimutkaista
 - Päästöjen vähenemä arvioitu **pieneksi**

Pohdittavaa

- Sysääkö PCT liian suuren vastuun yksittäisten **kuluttajien harteille?**
 - Näin voi käydä. PCT kannattaa toteuttaa vain, jos hallitus ja yritykset kantavat oman vastuunsa.
- Onko PCT:lle **parempia vaihtoehtoja?**
 - Ehkä. Henkilökohtaiselle päästökaupalle kuitenkin ominaista paitsi kulutuksen rajojen luominen, myös vapauden vaaliminen. Osa ilmastonmuutosajan kansalaiskasvatusta?

Kiitos! Kysyttävää?

annukka.berg@helsinki.fi